

Ćwiczenie **57**

BADANIE EFEKTU HALLA

Cel ćwiczenia: wyznaczenie charakterystyk statycznych i stałej hallotronu oraz określenie typu przewodnictwa i koncentracji swobodnych nośników ładunku.

Zagadnienia: zjawisko Halla, oddziaływanie pola magnetycznego i elektrycznego na nośniki ładunków, siła Lorentza, wektory: indukcji magnetycznej i natężenia pola elektrycznego, gęstości prądu; koncentracja nośników ładunku, czułość i zastosowanie hallotronów.

57.1. Wprowadzenie

<u>1a. Teoria efektu Halla.</u> Efekt Halla jest to zjawisko powstawania różnicy potencjałów (zwanej napięciem Halla, U_H) w płytce przewodzącej, przez którą przepływa prąd elektryczny, jeśli jest ona umieszczona w zewnętrznym polu magnetycznym o indukcji B. Napięcie to wytworzy się pomiędzy przeciwległymi ściankami płytki w kierunku prostopadłym zarówno do kierunku przepływu prądu I, jak i do kierunku wektora zewnętrznego pola magnetycznego B. Nazwa tego efektu, odkrytego w 1879 roku, pochodzi od nazwiska jego odkrywcy, fizyka amerykańskiego E. H. Halla (1855 – 1938). Przyczyną zjawiska jest oddziaływanie pola magnetycznego pod postacią siły Lorentza, działającej na cząstki naładowane elektrycznie, poruszające się w polu magnetycznym. Siła ta powoduje m.in. zakrzywianie toru cząstek elektrycznych. Również nośniki ładunku q, tworzące prąd elektryczny I w przewodzących płytkach (metalowych, półprzewodnikowych), doznają w polu magnetycznym B działania siły Lorenza, powodującej odchylenie toru ruchu od linii prostej. Siła Lorentza F_L określona jest równaniem:

$$\mathbf{F}_{L} = q \left(\mathbf{v} \times \mathbf{B} \right) \tag{57.1}$$

gdzie: q - ładunek elektryczny nośnika,

 w - wektor średniej prędkości nośników, zwanej także prędkością dryfu albo prędkością unoszenia nośników prądu,

B - wektor indukcji pola magnetycznego,

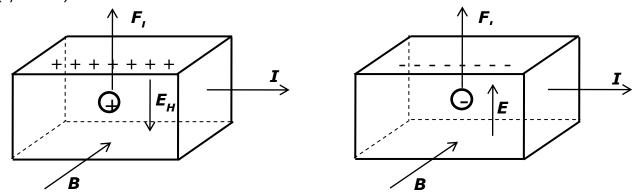
 x – znak iloczynu wektorowego, w którym pogrubioną czcionką oznaczono wielkości wektorowe.

Kierunek i wartość siły Lorentza wynika z własności iloczynu wektorowego: siła działa w kierunku prostopadłym do wektorów \mathbf{v} i \mathbf{B} (tj. w kierunku prostopadłym do płaszczyzny wyznaczonej przez wektory \mathbf{v} i \mathbf{B}), a jej wartość obliczamy na podstawie zależności $F_L = q \cdot v \cdot B \cdot \sin(\mathbf{v}, \mathbf{B})$. Widać, że gdy $\sin(\mathbf{v}, \mathbf{B}) = 1$, tzn. gdy kąt pomiędzy wektorami \mathbf{v} i \mathbf{B} jest równy 90° (wektory \mathbf{v} i \mathbf{B} są wzajemnie prostopadłe), to siła F_L jest maksymalna i osiąga wartość $F_{Lmax} = q \cdot v \cdot B$. Przy takiej konfiguracji wektorów uzyskuje się więc najsilniejsze odchylanie nośników ładunku w płytce przewodzącej. Jeżeli nośnikami większościowymi w płytce są elektrony ($q = -e = 1,602 \times 10^{-19}$ C), to zwrot wektora prędkości \mathbf{v} jest przeciwny do kierunku przepływu prądu (\mathbf{v} < 0), a siła Lorentza

$$\mathbf{F_L} = -|e|(-\mathbf{v} \times \mathbf{B}) = |e|(\mathbf{v} \times \mathbf{B}) \tag{57.2}$$

Zatem, pod działaniem siły $\mathbf{F_L}$, przy ustalonym kierunku \mathbf{B} i kierunku przepływu prądu \mathbf{I} , ładunki dodatnie (tzw. dziury w półprzewodniku akceptorowym, typu p-positive) i ładunki ujemne (elektrony w metalu i w półprzewodniku donorowym, typu n-negative) odchylają się ku tej samej ściance płytki. Tym samym, na ściance przeciwległej występuje niedomiar odpowiednich nośników ładunku. Powstały w ten sposób nierównomierny rozkład gęstości ładunku wytwarza w płytce dodatkowe, poprzeczne pole elektryczne o natężeniu $\mathbf{E}_{\mathbf{H}}$. Kierunek

tego pola jest prostopadły do kierunku działania pola \boldsymbol{B} oraz do kierunku przepływu prądu \boldsymbol{I} (rys. 57.1).

Rys.57. 1. Odchylenie nośników ładunku pod wpływem pola magnetycznego płytce przewodnictwem dziurowym (po lewej) i elektronowym prawej).

Pole elektryczne E_H działa na ładunki q siłą

$$\mathbf{F}_{\mathbf{E}} = q \, \mathbf{E}_{\mathbf{H}} \tag{57.3}$$

Dla ładunków ujemnych siła $\mathbf{F}_E = -e \cdot \mathbf{E}_H$, więc jej zwrot jest przeciwny niż dla dodatnich. Siła \mathbf{F}_E przeciwdziała gromadzeniu się ładunków w obrębie ścianki (górnej ścianki na rys. 57.1). Proces dalszego przepływu ładunków ustanie, gdy przeciwnie skierowane siły (siła dodatkowego pola elektrycznego \mathbf{F}_E i siła pola magnetycznego \mathbf{F}_L) zrównoważą się co do wartości. Dla warunku równowagi sił ($|\mathbf{F}_E| = |\mathbf{F}_L|$), wykorzystując wzory (57.1) i (57.3) oraz biorąc $\mathbf{F}_L = \mathbf{F}_{Lmax}$, otrzymujemy zależność:

$$v B = E_H \tag{57.4}$$

Jeśli przyjmiemy, że pole elektryczne w płytce o szerokości b jest jednorodne, to związek między natężeniem pola E_H a napięciem Halla U_H jest następujący:

$$E_H = \frac{U_H}{b} \tag{57.5}$$

Uwzględniając równanie (57.4) i (57.5) możemy wyrazić wartość napięcia Halla w postaci:

$$U_H = b \ v \ B \tag{57.6}$$

Występującą we wzorze średnią wartość prędkości v nośników, tworzących prąd elektryczny w płytce, można powiązać z wartością wektora gęstości prądu $|\boldsymbol{j}|\equiv j$ lub z natężeniem prądu I. Wartość wektora gęstości prądu dana jest wzorem:

$$j = q \, n \, v \,, \tag{57.7}$$

a natężenie prądu:

$$I = j S = q v n b d \tag{57.8}$$

gdzie: n – liczba nośników ładunku w jednostce objętości płytki (koncentracja ładunków),

S - pole przekroju poprzecznego płytki,

b – szerokość płytki mierzona wzdłuż kierunku pola EH,

d – grubość płytki mierzona wzdłuż kierunku pola B,

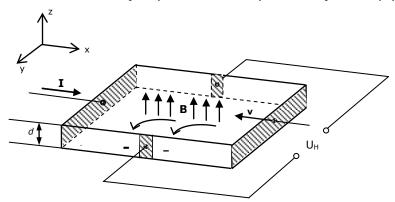
I – natężenie prądu, zwanego też prądem sterującym $I_{\rm S}$.

Ze wzoru (57.8) wyznaczamy prędkość v i wstawiamy do równania (57.6). Otrzymamy wówczas tzw. równanie Halla:

$$U_H = \frac{BI}{n \, q \, d} = \gamma \, B \, I \tag{57.9}$$

Współczynnik proporcjonalności $\gamma=1/(n\cdot q\cdot d)$ zależy od parametrów płytki przewodzącej oraz od rodzaju i technologii wytwarzania materiału, z którego ją wykonano. Znając jego wartość oraz mierząc natężenie prądu $I\equiv I_S$ płynącego przez płytkę i napięcie Halla U_H można, korzystając z zależności (57.9), wyznaczyć indukcję magnetyczną B. Element elektroniczny wykorzystujący efekt Halla nazywa się hallotronem lub czujnikiem Halla. Współczynnik γ , tzw. stała hallotronu, jest indywidualną cechą hallotronu, świadczącą o jego jakości.

<u>1b. Hallotrony i ich zastosowanie.</u> Hallotron to prostopadłościenna płytka półprzewodnika lub metalu, na krawędziach której umieszczone są cztery elektrody: dwie zasilające i dwie pomiarowe. Elektrody zasilające, zwane też prądowymi, są odpowiedzialne za przepływ kontrolowanego prądu $I \equiv I_S$, zwanego prądem sterującym. Elektrody pomiarowe to elektrody napięciowe, które umieszczane są zwykle na dłuższych krawędziach płytki (patrz rys.57.2).

Rys. 57.2. Zilustrowanie zjawiska Halla w hallotronie z przewodnictwem elektronowym.

Hallotrony wytwarza się z materiałów przewodzących litych (mono- i polikrystalicznych) albo naparowanych na podłoże izolacyjne i tworzących cienką warstwę. Grubość litych płytek hallotronowych jest rzędu 100 ÷ 300 μm, grubość naparowanych jest o rząd wartości mniejsza (~10 μm). Miarą jakości hallotronu jest jego stała $\gamma = 1/(e \cdot n \cdot d)$, wyrażana też jako $\gamma = R_H/d$. Współczynnik $R_H = 1/(n \cdot q)$ oznacza stałą Halla (stałą materiałową), wielkość głównie zależną od jakości i technologii wytwarzania materiału przewodzącego. Znak stałej Halla jest taki sam, jak znak nośników ładunku q: dla elektronów stała R_H jest ujemna, również ujemne jest napięcie Halla U_H . Stała R_H pozwala określić koncentrację nośników w próbce oraz ich znak. Ze wzoru $\gamma = 1/(e \cdot n \cdot d)$ wynika, że dla uzyskania dużej wartości stałej hallotronu wymagany jest materiał o małej koncentracji n nośników ładunku (ładunków przewodnictwa). Z kolei mała koncentracja nośników zapewnia dużą ich ruchliwość (tj. średnią prędkość w stałym polu elektrycznym do natężenia tego pola) i prędkość unoszenia (tj. prędkość nośników w kierunku pola elektrycznego). W metalach gęstość nośników jest zwykle stała i równa koncentracji atomów w krysztale (rzedu $10^{28} \div 10^{29}$ m⁻³). W półprzewodnikach koncentracja nośników jest o rzędów wartości mniejsza od koncentracji atomów. Koncentracja ładunków wiele przewodnictwa w półprzewodnikach jest rzędu $10^{13} \div 10^{22}$ m⁻³, a w silnie domieszkowanych półprzewodnikach ~ 10^{26} m⁻³. Oznacza to, że stała Halla $R_H = 1/(e \cdot n)$ jest rzędu $10^{10} \div 10^{11}$ m³C⁻¹ w metalach i rzędu $10^{5} \div 10^{-4}$ m³C⁻¹ w półprzewodnikach (a w półprzewodnikach silnie domieszkowanych – rzędu 10^{-8} m³C⁻¹). Drugim istotnym czynnikiem decydującym o stałej hallotronu jest grubość d płytki. Reasumując, dla uzyskania dużej wartości stałej γ wykonuje się hallotrony z płasko-równoległych płytek półprzewodnikowych o przewodnictwie typu n, cienkich (rzędu ułamków mm) oraz wąskich (rzędu kilku mm). Najczęściej stosowane materiały półprzewodnikowe to Ge, Si, GaAs, InSb, InAs, HqSe, HqTe. Dla przykładu, czujniki Halla wykonane z GaAs o grubości $d=100 \div 300~\mu m$ mają stałą $\gamma=190 \div 260~V/A·T$. Zapewnia to, już przy niewielkim prądzie sterującym $I_{S}\approx 7$ mA, relatywnie wysokie, a więc łatwo mierzalne, wartości napięcia U_H rzędu 100 mV. Należy podkreślić, że hallotrony wykonane nawet z tego samego materiału nie zawsze cechują identyczne parametry. Wpływ na to mają takie czynniki, jak technologia uzyskania materiału, sposób przygotowania płytki i jej grubość, jakość i miejsce naniesienia kontaktów elektrycznych na płytkę, symetryczność kontaktów.

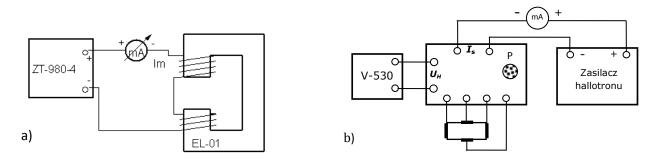
Dlatego każdy hallotron ma swoje indywidualne parametry oraz charakterystyki $[U_H = f(B), U_H = f(I_S), U_H = f(\alpha)]$, określające jego właściwości i praktyczną przydatność. Ważną rolę w zastosowaniach czujników Halla pełni ich *czułość* S. Parametr ten wyraża zdolność hallotronu do reagowania (tj. wykazywania zmian wartości U_H , przyrostów napięcia ΔU_H) na zmiany wartości wielkości wejściowych [tj. przyrosty wartości ΔI_S , ΔB lub $\Delta \alpha$, gdy $B = f(\alpha)$], sterujących jego pracą. W związku z tym definiuje się czułość prądową $S_I = \frac{\Delta U_H}{\Delta I_S}$ dla B = const, czułość polową $S_B = \frac{\Delta U_H}{\Delta B}$ dla B = const i $B_0 = \text{const}$ (wyjaśnienia w p. 57.2 – układ pomiarowy B). Czułość jest tym większa im większy przyrost wartości napięcia ΔU_H odpowiada jednostkowej zmianie wartości wielkości wejściowej. Jeśli jednostkowej zmianie wielkości wejściowej odpowiada zawsze taka sama zmiana ΔU_H to czułość S = const.

Przykładem niepoprawności wykonania kontaktów elektrycznych (elektrod hallowskich) jest występowanie dodatkowego spadku napięcia, tzw. napięcia asymetrii pierwotnej U_A . Gdy elektrody hallowskie nie leżą dokładnie naprzeciwko siebie (tzn. nie leżą na tej samej linii ekwipotencjalnej), a przez hallotron płynie prąd I_S , to nawet przy braku pola magnetycznego (B=0) wytwarza się między elektrodami hallowskimi różnica potencjałów U_A . Jest to efekt niepożądany, a poprawny pomiar napięcia Halla uzyskamy po skompensowaniu napięcia asymetrii. Służy do tego specjalny układ kompensacyjny. Przy jego pomocy eliminujemy napięcie U_A tak, aby woltomierz służący do pomiaru napięcia Halla wskazał na najniższym zakresie pracy wartość $U_H=0$, gdy B=0 i $I_S\neq 0$. Inną istotną przyczyną zaburzenia poprawności pomiaru napięcia U_H może być nierównomierne nagrzewanie się hallotronu podczas przepływu prądu I_S . Wówczas charakterystyki $U_H=f(B)$ i $U_H=f(I_S)$ wykazywać będą odstępstwo od liniowości w obszarze wysokich wartości B i I_S . Z tych względów pomiary należy wykonywać dość szybko i nie przekraczać dopuszczalnych wartości natężenia prądu.

Hallotrony znajdują szerokie zastosowanie w technice, np. do pomiaru natężenia pola magnetycznego, pomiaru wielkości elektrycznych (natężenia prądu stałego lub przemiennego – nawet bardzo dużych wartości rzędu kilkudziesięciu kA, napięcia, oporu i mocy wydzielanej np. w urządzeniach). Wykorzystywane są również w elementach liczących i logicznych. Przykłady niektórych zastosowań: napęd CD – ROM, stabilizatory prędkości w video – odtwarzaczach, programatory pralek, sygnalizatory pozycji, wyłączniki bezkontaktowe, wykrywacze metali, wskaźniki i mierniki prędkości obrotowej, wskaźniki ilości gazu w instalacjach LPG, czujniki przechyłu np. statku lub urządzeń dźwigowych, czujniki bardzo słabych pól magnetycznych, tzw. kompasy elektryczne, i wiele, wiele innych. Tak szerokie zastosowanie hallotronów czyni dziedzinę badania efektu Halla w różnych materiałach dziedziną bardzo interesującą. Efekt Halla spełnia również istotną rolę poznawczą w badaniach struktury półprzewodników (np. wyznaczanie koncentracji i ruchliwości nośników ładunku).

57.2. Układ pomiarowy

Klasyczny układ pomiarowy (<u>układ A</u>) tworzą dwa niezależne, niepołączone ze sobą obwody: obwód zasilania elektromagnesu oraz obwód zasilania hallotronu(rys. 57.3). Prąd I_m w obwodzie zasilania elektromagnes (rys 57.3 a), przepływając przez zwoje elektromagnesu, wytwarza

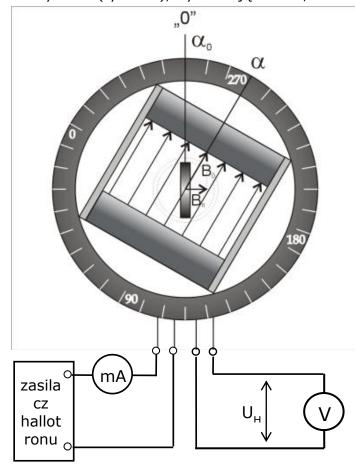

Rys.57.3. Schemat połączeń do badania efektu Halla: a) zasilanie elektromagnesu, b) układ pomiarowy hallotronu.

między nabiegunnikami pole magnetyczne o indukcji **B**. Wartość indukcji pola magnetycznego należy obliczyć lub odczytać z wykresu wzorcowego $B = f(I_m)$. Odpowiednie wzory oraz wykres

dołączono do instrukcji roboczej ćwiczenia. W obwodzie zasilania hallotronu (rys. 57.3 b) mierzymy napięcie Halla U_H woltomierzem o dużej rezystancji wewnętrznej. Woltomierz podłączony jest równolegle do elektrod napięciowych hallotronu. Natężenie prądu sterującego I_S mierzymy miliamperomierzem, który podłączony jest szeregowo do zasilacza hallotronu. Układ do skompensowania napięcia asymetrii U_A znajduje się w przystawce hallotronu, zaopatrzonej w potencjometr P. W celu przeprowadzenia kompensacji należy hallotron, przez który płynie prąd I_S o ustalonej wartości, usunąć z obszaru pola magnetycznego (B=0). Następnie, obracając powoli pokrętło P potencjometru (np. w lewo), doprowadzamy wskazanie woltomierza mierzącego napięcie U_H do zerowej wartości. Kompensację należy przeprowadzić na możliwie najniższym zakresie pracy woltomierza. Jeżeli hallotron ponownie wprowadzimy w obszar pola magnetycznego, to woltomierz wskaże poprawną, pozbawioną U_A , wartość napięcia Halla U_H . Opisany układ pomiarowy pozwala wyznaczyć dwie charakterystyki statyczne hallotronu: prądową – $U_H=f(I_S)$ oraz polową – $U_H=f(B)$.

W innej wersji układu (<u>układ B</u>) do badania efektu Halla wykorzystuje się dwa magnesy neodymowe (rys.57.4), wytwarzające stałe, stabilne do 70° C i jednorodne pole magnetyczne

o indukcji **B**. Pole magnetyczne magnesów neodymowych jest bardzo silne np. płytka o rozmiarach 40x18x10 mm i masie 54 g może utrzymać masę 70,2 kg, czyli ciężar 1300 razy większy od własnego. Te cechy są istotne tam, gdzie potrzebne jest silne pole magnetyczne i ważna jest miniaturyzacja urządzeń.

Wartość indukcji magnetycznej B_0 w obszarze między magnesami w układzie B wynosi 0,5 T. Magnesy zamocowano tak, można nimi obracać nieruchomego hallotronu. Kat obrotu α odczytuje się z podziałki kątowej. Zmiana położenia magnesów względem kata hallotronu powoduje zmianę wartości składowych indukcji magnetycznej B_0 , tj. składowej B_s równoległej do powierzchni hallotronu i składowej B_n prostopadłej do powierzchni hallotronu. Dla wystąpienia efektu Halla istotna jest tylko składowa prostopadła B_n . Jeśli ustawienie magnesów jest takie, że hallotron leży wzdłuż linii pola magnetycznego to $B_s =$ B_0 oraz $B_n = 0$, a tym samym $U_H = 0$. Tej sytuacji odpowiada kąt $\alpha \equiv \alpha_0$. Zmieniając orientację pola B_0 , uzyskamy zmianę wartości składowej B_n .

Rys. 57.4. Schemat układu pomiarowego (zestaw z ruchomymi magnesami trwałymi) do badania efektu Halla.

Wartość B_n dla kolejnych położeń kątowych magnesów, tj. dla $\alpha \equiv \alpha_i$, można obliczyć ze wzoru $B_n = B_0 \sin(\alpha_i - \alpha_0)$. W skład obwodu zasilania hallotronu wchodzi zasilacz, warunkujący przepływ prądu sterującego I_S przez hallotron, oraz miliamperomierz do pomiaru natężenia prądu I_S . Wskaźnikiem napięcia Halla U_H jest woltomierz.

Ten układ pomiarowy pozwala wyznaczyć trzy charakterystyki statyczne hallotronu: prądową – $U_H = f(I_S)$, polową – $U_H = f(B)$, kątową – $U_H = f(\alpha)$.

57.3. Zadania do wykonania

Układ A

1. Zestawić układ elektryczny do pomiarów napięcia Halla. Skompensować napięcie asymetrii pierwotnej U_A .

- 2. Wyznaczyć zależność napięcia Halla od indukcji magnetycznej dla ustalonej wartości (jednej lub kilku) natężenia prądu sterującego, tj. $U_H = f(B)$, gdy $I_S = \text{const.}$ Zmiany wartości B uzyskujemy poprzez zmiany wartości prądu magnesującego I_m , tj. $B = f(I_m)$. Narysować wykres punktowy (wykresy bez linii) zmierzonych zależności $U_H = f(B)$.
- 3. Wyznaczyć zależność napięcia Halla od natężenia prądu sterującego przy ustalonej wartości (jednej lub kilku) indukcji magnetycznej, tj. $U_H = f(I_S)$, gdy B = const. Narysować wykres punktowy (wykresy) zmierzonych zależności $U_H = f(I_S)$.
- 4. Korzystając z programu komputerowego, wyznaczyć metodą regresji liniowej równanie prostej (prostych), będącej najlepszym przybliżeniem zmierzonych zależności. Następnie nanieść tak otrzymane linie proste na wykresy punktowe $U_H = f(B)$ i $U_H = f(I_S)$.
- 5. Na podstawie wartości współczynników kierunkowych a tych prostych, wyznaczonych metodą regresji liniowej, obliczyć wartości: stałej hallotronu γ_B przy I_S = const, stałej γ_I przy B = const, koncentracji nośników ładunku n oraz niepewności tych wielkości.
- 6. Z równania Halla (wzór 57.8), dla wybranych wartości B oraz I_S , obliczyć przykładową wartość stałej hallotronu γ_B i γ_I oraz koncentrację nośników ładunku n. Oszacować niepewności tych wielkości.

Układ **B**

- 1. Połączyć układ pomiarowy według schematu zamieszczonego w instrukcji wykonawczej.
- 2. Wyznaczyć zależność napięcia Halla od indukcji magnetycznej przy ustalonej wartości (jednej lub kilku) natężenia prądu sterującego, tj. $U_H = f(B)$, gdy $I_S = \text{const. Zmiany}$ wartości B_n uzyskujemy poprzez zmiany kąta α_i , tj. $B_n = f(\alpha_i)$. Narysować wykres punktowy (wykresy bez linii) zmierzonych zależności $U_H = f(B)$ oraz $U_H = f(\alpha)$.
- (wykresy bez linii) zmierzonych zależności $U_H = f(B)$ oraz $U_H = f(\alpha)$. 3. Wykorzystując wykres zależności $U_H = f(\alpha)$ wyznaczyć maksymalną czułość kątową hallotronu $S_\alpha = \frac{\Delta U_H}{\Delta \alpha}$, stałą hallotronu $\gamma_\alpha = S_\alpha I_S B_0$ oraz koncentrację n nośników ładunku.
- 4. Wyznaczyć zależność napięcia Halla od natężenia prądu sterującego przy ustalonej wartości (jednej lub kilku) indukcji magnetycznej, tj. $U_H = f(I_S)$, gdy B = const. Narysować wykres punktowy (wykresy bez linii) zależności $U_H = f(I_S)$.
- 5. Korzystając z programu komputerowego (metoda regresji liniowej), wyznaczyć równanie prostej (prostych), będącej najlepszym przybliżeniem zmierzonych zależności. Następnie nanieść te proste na wykresy punktowe $U_H = f(B)$ i $U_H = f(I_S)$.
- 6. Na podstawie wartości współczynników kierunkowych a tych prostych (odpowiednio a_B dla prostych $U_H(B)$ i a_I dla prostych $U_H(I_S)$), wyznaczonych metodą regresji liniowej, obliczyć wartości: czułości polowej $S_B = \frac{\Delta U_H}{\Delta B} \equiv a_B$ i stałej hallotronu $\gamma_B = S_B/I_S$ przy $I_S = \text{const}$, czułości prądowej $S_I = \frac{\Delta U_H}{\Delta I_S} \equiv a_I$ i stałej $\gamma_I = S_I/B_n$ przy $B_n = \text{const}$, koncentracji n nośników ładunku oraz niepewności tych wielkości.
- 7. Z równania Halla (wzór 57.8), dla wybranych wartości B oraz I_S , obliczyć przykładową wartość stałej hallotronu γ_B i γ_I oraz koncentrację nośników ładunku n. Oszacować niepewności tych wielkości.

57.4. Pytania

- 1. Jak pole magnetyczne i elektryczne działa na dodatnie i ujemne nośniki ładunku?
- 2. Wyjaśnić, na czym polega zjawisko Halla.
- 3. Jak zależy wartość i znak napięcie Halla od rodzaju materiału przewodzącego, z którego wykonano hallotron?
- 4. Zdefiniować stałą hallotronu, koncentrację nośników swobodnych i podać ich jednostki.
- 5. Omówić sposoby wyznaczania stałej hallotronu i koncentracji nośników swobodnych.
- 6. Co to jest czułość kątowa hallotronu, o czym świadczy i jak ją wyznaczamy?
- 7. Co to jest napięcie asymetrii pierwotnej?
- 8. Czym charakteryzuje się dobry hallotron?
- 9. Jakie znasz zastosowania hallotronów?
- 10. Podaj definicje: natężenia prądu, wektora gęstości prądu elektrycznego, wektorów indukcji pola magnetycznego i natężenia pola elektrycznego. Jakie są jednostki miar tych wielkości?
- 11.Za pomocą jakich metod będzie przeprowadzana analiza niepewności pomiarowych zmierzonych wielkości fizycznych?

dr Nella Mirowska